

1921 оной декабрин 21-нээ гарана

БҮРЯД УНЭН

Бүгдэд аридай газетэ

1995
АПРЕЛЬ
27
Хабарай буул сагаал луу харын 28
ЧЕТВЕРГ
гарай 5
№ 78 (19172)
Газетын сэн Хэлсэтэ сэн.

Хабарай тарилгын урда тээ

Буряд Республикын Правительствоада

Республикын социально-экономическа байдал тогтооруулаха талаар түрүүн ээлжээр хэмжээнуудыг үзүүлгэ тухай асуудалын гүйцэтгэлийн ажлын талаар дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж...

Республикын гүрэнэй ахад санитарна врач А. Б. Боллошинов, худалдаа наймааны нөөснүүдэй ба регионуд хоорондын харилсааны тухай гүйцэтгэлийн комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж...

Эндэ хэдэн ажаглалта хэзэ мээр. Шанар муутай эдэ хоол хэрэгжээдэ оруулахагүй хонжоргоо эрхэ шалгалтаар үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж, үндэсний комиссийн дээр нэн түрүүлж хэлэлцэж...

Буряд Республикын Эрхүү гүрэнэй болон Саяа (Яхад) Республикын хоорондын экономика хариуцсан тухай хэлсээ бэсрүүлгэ талаар хэмжээнууд тухай асуудалар республикын экономика министрийн гүйцэтгэлийн орлогшо Э. М. Елаев тоособо.

Түүхэй эд хэрэгжээ. Байгал нутрай оршон тойронхи байгалие тэрэ зандань үнөөхэ, вексельнуудээр тоосохох, сөнтий саарнаай дэлгүүр байгуулаха, транспортны болон бусад асуудаларуудад гурбан регионуд хоорондын хэлсэнуудэй проектүүд жэлэй дүгээр таагилдаа. Арадай Хуралай сессэ дээрэ харагдажа үзэгдэхэ ёстой.

«Буряд Республикада вексельн харилсаа хэрэгжээ тухай» асуудалар финансийн министиг Г. В. Шлыкова мэдээлэж хэжэ. «Нийтэ нэгэ энергосистемэ» гэсэн ашигын үйлдэлийн тухай хэлсээ С. Н. Шевченко, Национальн банкны эрхлэгшэ О. Б. Дудина, Президентин экономика асуудаларуудад зүбшэлэгшэ Н. И. Атанов гэшэд ханамжанууда хэлээ.

Воронцово банкнаа Бурядайд «Баяр» фондын үндэс халажа абанаанын үндэсний Министруудэй Советэй энэ хэрэгтэ гарант болонгочин үнээр мэдээжэ. Мүнөө тус банкын Буряд Республикын Правительствоада 24 миллионд тухэйг үнэ хэжэ байхалдаа. «Дэлгүүрэй харилсааны алдүүг үнэ хэжэ хэрэгжээр мунгэ хэн нэгэн хариуцахагүй гэжэ. Энэниини хэлсэнуудэ правительствены комиссийн байгуулаха ёстой, хэжэ гэжэ Л. В. Потолов хэлэ. Дуралдааны А. Н. Илгичов түрүүтэй комиссийн байгуулагдаха.

УНШАГТЫ АНИЛСАГТЫ

Хүнүгэлэлтэнүүд тухай. Манай тайлбар. Залхуури. Багшын булан. Л. Очирова. Дуралдаа тухай. Зүүн зүгэй эмшлэгшэ. С. Ангабаев. «Долбооргоо дөмтөн арга»-н. Б. Цыремпилов. Байн бэлдэхтэй мэрэгэ жэлдэ хэрэгтэй — тоосон. 4-дэх хүнүгэлэлтэн. «Агуу Илалтын 50 жилий ойдо» — суглуулбары. Монгол дита.

АРГА НӨӨСЭЭЭ ОЛОНХОЙБДИ

Хүдөө ажахын байдал үдэр бүхэндэ шахуу улам оршо боложо байна. Нимэ ушарнаа хүдөөгэйхидэй ажал байдалын угаа хүндэ болоно. Мүнөөгэр хайшан гэжэ ажанидархаб гэрн асуудалыг үдэр бүрн шиндэхэ ушартай болоно гэшэбди.

Өөрингөө ажахы тухай тогтожо хэлээд, манай колхоз 1929 ондоо хойно хэдэн олон хубилтануудыг даважа гараа. Ямаршэ сагай эрхэ байдалаа хүдлэхээд, ажахыннай халажа, таһаржа орто байгаагүй, харин улам саашада бэхинжээ, экономикай баталдаха байгаа шүү. Хамтаараа хүдлэхээн баталхан, өөндынгөө хэмжээндэ яһала олоо оршо, тойшье колхоз байхан ааб даа. Ажахынгаа жэл бүхэндэ тогтууртай үр лүн туйлахадань, колхознууд омгог баартайгаар хүдлэхэд байгаа юм. Харин мүнөө энэ этгээд найдалнай халажа эхилээ. Хамтаараа ямаршэгүй ажаллажа байганаар, «эргэлтэ» дэлгүүрэй сабуун хүйтэн сар хүрэн эрхэжэ, бүхы юмнынай найлан найларгаба. Мүнөөгэр байдалаар абана харахдаа, ажахыннай экономикай доошоо унажа захалаа, гарза гаршань ургажэ эхилээ. Эндэ ганса хүнүүд гарзатажа халаба шүү. Энэ нотагта түрэн, бүхы наһараа ажал хэжэ гараһан наһатайшүүд, мүнөө хүдлэмэри хэжэ байһан мууд үгэжэ захалба ха юм.

Сагнай муудба, хүндэ хүшэр байдал тохоболдоо гээд бидэ мин дөмь нуураа зон бэшэ аабзабди даа. Хаа хаанагүй хандарал, таһар, лалэй болжо байхалдань, үнөөгөөрөөшье манай ажахы үнгарһон жэлдэ таран ажал ашаг үрэгтэйгээр эрхилһондээ, муу бэшэ үр дүнгүүдэ туйлажа шалабан байһа. Ушар тинимшэ мүнөө жэлдэ, мун уадаахан жэл.

ХАНДАЛГА

Өөрингөө сагта ороойл Агучеэ театр болохо МХАТ үрлэһон ород хэлэнэй дээжэ нэгэ тоололдог байгаа. Энэ театрай зүжэгшэдэй аманлаа унаһан үрөө өөрөөг үгэ занажа, хүн бүхэн үрб, бүрүү хэлэһэнэ шалгажа үздэг байгаа. Тан, сүүрнүүгээр жэшээлэжэ үзэнэдем, най хүлсөөрэйгтэй.

Тингэбшье олон арбаад жэл соо жэхэнэй найхан, баян, үндэһон түрлэ буряад литературна хэлэн Хоца Намсаревай нэрэмжэтэ, Ажалай Улаан Тугай орденго буряад драмын академическ театрай тайзан дээрээхэ эздэлээ. Энэ тайзан дээрэ манай бүхы буряад драматургуудай дээжэ зүжэгүүд табигдаа, мүнөөшье табигдажа байна. Дээрэ дээрээхэ балгэтай олон зүжэгшэд үе дамжан, үдэһон намтартай.

Харин мүнөө үндэһон буряад театр хаалдаа туйлажа хүржэ, аюултай байдал тохоболдоо байна. Юу гэхэдэ, театр гүрэнэй тэхэмжээхэ гансал салнигай болон пенсийн жагсада орохо мунгэ абана. Тингэжэ зүжэг найруулан тахиха мунгэнэй орохоёо болиходо, хажуу тээхэ тухаламжын мунгэнэй нэмэлтэ ороогүй хааргай, шэнэ найрууланууд табигдаха аргагүй.

Хүдөө нотагуудад ябажа, зүжэг харуулаха мунгэн баһал үгэ. Буряад

ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭНҮҮД

Залуу үетэниини гоё һал ханда дуратайгаар хүмүүжүүлгэдэ габылаат байһа. Байн түүдэ Буряд Республикын Президентин 1995 оной апрелин 17-ной Зарлигаар Северобайкальскын хүдлэгшэ искусствын хүрүлгын хүдлэмэрилэгшэдэй «Буряд Республикын соёл габьяата хүдлэмэрилэгшэ» гэсэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо гэбэл:

- Кривина Галина Алексеевна — багша.
- Федорова Елена Владимировна — нуралсалтай талгын даагша.
- Физическ культура болон спорт хөгжөөхэ талаар габьяата байһанайн түүдэ Буряд Республикын Президентин 1995 оной апрелин 17-ной Зарлигаар хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдэ хүртэбэ гэбэл: «Буряд Республикын габьяата врач» Аюшесы Сындыма Цыренова — Хажынгийн медицинск харьяата нэгдэлэй Чисааны участково больницын ахамад врач.
- Бандеев Борис Васильевич — Захаанай медицинск харьяата нэгдэлэй ахамад врач.
- Гармаева Эмма Сидоровна — Улаан-Үдэ хотын медицинск харьяата 2-дхэй нэгдэлэй врач.
- Дондобон Валентин Булажапович — Улаан-Үдэ хо.

Бая эмхидхэн байгуулагдан Мүргэн колхозой түрүүлгэшэ, республикын хүдөө ажахын габьяата хүдлэмэрилэгшэ Дугар-Цырен Очировай Аюшевтай сугтаа ажахын Додо-Томого гэжэ газарта оршдог таряалай хамтын байрада хэрэгжэ эрбэбди.

— Бүүдэй үдэрнүүдтэ яаха аргагүй дулааржа, Хүнтэй таряалангай хүр саһаншье түргэн хайлаба даа. Нингээр лэ шинг нойто тогтохо хүдлэмэри хэргэжэ эхилһэн гэшэ, — гэжэ Дугар-Цырен Очировай хайхы үдэрнүүдтэ худалдан ав.

Тарилгын гурбан агредат хүдлэгдэхэ юм. Халаан хайлажа трактористнуудаар дүршлэтай механикаторнууд Хобито Тудупов, Бэлгитэ Маланов, Борис Балмаев гэшэд ажаллаха. Трактор селлэнүүдэй бэлэн болгондонхой, — гэжэ ажахын механик-бурдлэгшэ Николай Нинкоенцевич Рушцев хөөрөнэ.

Энэ нүхэрэн үннэй мекханизатор юм. Байн дүй ханзиртай, Залуушүүлэе даа. Нингээр лэ шинг нойто тогтохо хүдлэмэри хэргэжэ эхилһэн гэшэ, — гэжэ Дугар-Цырен Очировай хайхы үдэрнүүдтэ худалдан ав.

Манай ажахын машина, техникийн байдал дээрэн тогтожо хэлээд, байһан юм мэмэй хүнөө тэрэ залда үлэхэй. Даб дээрэ колхоздоннай 41 трактор, 32 автомашина тоологдоно. Тэрэнь нээ гадна хүдөө ажахын бүсэд техникэ, түхээрлэгчүүд олон бич ааб даа. Эдэ бүхы техникэ мүнөө сагта бариха байха гэшэ угаа хүшэр болло.

Хабарай тарилгын эхилтэр хорбод хүрэхгүй үдэр үлээб. Нейдөө жэлэй намарнаа хойшо худаллаанда бэлдэгдэн үрлэн колхозой орооһонтой түр дээрэ хэбтэнэ. Энэньмай 450 тонно нотагуулагамал сортын шувууны обсоой үрлэн болло. Аймагайнгаа ажахын нуудай худалдаа абана хаань, эрхэ ургасаар тоосохон үрлэхэбди. Харин республикын бэшэ ажахынүүдэй эрэг гэшэ хаань, мунгөөршье худалдахабди.

Н. МАСЛОВ, Загарай аймгай XXI партсездын нэрэмжэтэ хэлхээй ахамад агроном.

Иймэл даа, манай эрхлэгшэ абана ажал хэрэгүүд Юрэдөө, ямаршэ сагай болоошшэ хаань, ажахыннай механизаторнууд майн абадар полинүүд дээрээ гарахар бэлэн.

Хэглэһон ажал, оршо-гарша мунгэнэйгөө тээ, жэл бүхэндэ энэ «Тэдэмжын жаса» бүхы бүлгэмэйнгөө урда тоосожо байха.

Тайзэ сөөн ухаан, гунзого байхан эсэхэдэ нам ушань — Гүрэнэй Хоца Намсаревай нэрэмжэтэ Ажалай Улаан Тугай орденго буряад драмын академическ театрай артистнар болон ажаллашад!

Хэглэһон ажал, оршо-гарша мунгэнэйгөө тээ, жэл бүхэндэ энэ «Тэдэмжын жаса» бүхы бүлгэмэйнгөө урда тоосожо байха.

Тайзэ сөөн ухаан, гунзого байхан эсэхэдэ нам ушань — Гүрэнэй Хоца Намсаревай нэрэмжэтэ Ажалай Улаан Тугай орденго буряад драмын академическ театрай артистнар болон ажаллашад!

Республикын хүн зочдо эмшлэлгэ-хэрлэгшын туламанга эмхидхэхэ талаар габьяата байһанайнгаа түүдэ Буряд Республикын Президентин 1995 оной апрелин 17-ной Зарлигаар Республикын хүн зонине социальна талаар хамгаалгын министрствын республиканы ВТЭК-эй врач Галина Доржиевна Гармаева «Буряад Республикын габьяата врач» гэсэн хүндэтэ нэрэ зэргэ хүртэбэ.

МҮРГЭНЭЙХИДЭЙ ЭРМЭЛЗЭЛ

таһан авто-хүлэгшөө бууха зуураа, бидэндэ дуулгаба. — Колхозтойнай таряалангай талмай хэды ректар бэ? — гэжэ «Огни Курumkan» газетын фотокорреспондент Владимир Толстухин Аюшевтай һонирхон асууба.

Дун хамтадаа 2263 гектар. Тэрэнэй 1575 гектартайн орооһонтой ургамалнуудыг тарихабди. Тодорхойлон хэлээд, 623 гектарта шивинса, 570-дхэй обсоо, үлэгшэ талмайлан нэгэ жэлдэ нөгсөн тарихада, — гэжэ түрүүлгэшэ харюусаад, бидэндэ дахуулаа, булгэ механизаторнуудай хажууда ошооб.

Мүнөө шөнэр байгуулагдан колхозой механизаторнууд хабарайнгаа тарилгын хамга хүдлэмэрилэгшэ бэлдүүлгэ хэрэгтэ бич байгаа арга болонжонуудаа эгсүүлэн зориулаха.

Хабарай эдэ үдэрнүүдтэ орооһонтой тоог дээрэ хүдлэмэри ургашатгаар ябуулагдана. Энэньшье тайлаалтай бэшэ. Хабарай үдэрнүүдтэ ашатайгаар хэрэгжээ, намартаа найдаларитай үр, гас хурагдан абатха шүү. Мүргэн колхозой механикаторнууд тарилгада хабаадуулаха хамга техникэсэ түгэс бэлдэхэдэ, бүлгэмэ хамтынгаа байһын дээрлэгдэ тусгаар талмайда жэрлэгшэ хэй.

Ажахын бүхы шахуу үрлэжэ хүрэнгэй тарилгын хэмжээндэ хүргэгдэнхэй. Агроном Сэсэг Александровна Некининай удирдалга доро энэ харюусалтата ажал хэглэһон байха юм.

Унгаргэшэ жэлдэ 200 кг. лограмм азын тоно суглууһан юм. Холо, ойрын үдэртэ, отарануудта худалдэжэ хоншод, малшад, адуу-шадта таража хабаагаа хэй.

Шөнэр мүнлэһон колхозой механизаторнууд ажал табихан зорилгонуудаа эрлэжэ гүй дүрлэхын тула хамга хүсэ шалааха хабарай тарилгын хүдлэмэридэ зориул хань.

Г. БАДМАЕВ, Хурамхаанай аймаг.

БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТОГТООЛ

Буряд Республикын Арадай Хуралай Түрүүлгэшэ М. СЕМЕНОВ, 1995 оной апрелин 17.

БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТОГТООЛ

«БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН КОНСТИТУЦИДА ХУБИЛАТАНУУД БА НЭМЭЛТЭНҮҮДЫ ЭРМЭЛЗЭЛ ТУХАЙ» БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИЕ ДАХИНАА ХАРАЖА ҮЭЭХЭ ТУХАЙ

Буряд Республикын Арадай Хуралай Түрүүлгэшэ М. СЕМЕНОВ, 1995 оной апрелин 19.

Мухар-Шабэрий аймаг Хөшүүн-Ууурт дунда хургуулида үнэгэрэгдэн «Эсэг орооо хамгаалин дайнда совет ардай туйланан Агууха» Иналтын 50 жэлэй ойдо ба Түгнэй сууга мэргэн буудагша Цырен. Дашин Доржиевай дурасхаалда зороулан үдэшэ гэжэн найруулаага хэлэг дуралханабди.

Багшын булан

сэхэ зүрхэ руунь мэргэн хоомооро тудайа унагаагаа. Басаган. 1942 оной нэ.

ДУРАСХААЛАЙ ҮДЭШЭ

Хүбүүн. 1945 оной Майн 9-нэй үдэр бидэнэрэй ухаан бодолдо хэээдэшье мартагдахгүй. Энэмайн аха, эсэг, гэрэймий дайрэн жэлэй туршида үргэлжэлэн дайнда хүсэ эхэтэй, харата муулай Гитлерэй сэрэгшэдые үнөөн даража, дархан со. лооо маншуудан үннэй хүлөөгдэн Иналтын үдэр, гүхэдэ оройн үдэрбайр боло.

Утгуулантнай Талаар дэмь мартагдахгүй. Үбгэн болоот даа, ветеранууд Үнэнтай сайна, бууралтаа. Үе мүсөнүүдтай шархиран, Үдэнэ шархтай заримдаа. (Дуун «Вайсын шулуун хүдэл юм».)

Зүүн зүгэй эмшэлэлгэ

ДОЛЁБОРТОО ДОМТОЙ АРГАШАН

Таандай энэ хүннэ тадаа дуураа гэнээр үннэй, зон хаана, яагаагүй, орд, буулад, оройн, хамгаангүй—тата нэгэн доро, «О. Лихотин, Лихотин». Тэрэнэйд шөө хаа, тэрэнэйд аргабуулаа наа, амиды үшөө «Ахад» гэнэ гэдэг хэн.

Зүүн зүгэй эмшэлэлгэ

ДОЛЁБОРТОО ДОМТОЙ АРГАШАН

Эжымнай минни аба аргал, хүн болгоо юм даа. Энэ мин тэрэ бүгдэ намда бариа хон. Үгөөнэй 4 сатга, нарын шонэр хон гу даа? Би гүлээр залуу абаад даа. Илнэр, комсомол! Би гүсүн эзэл болоот.

ЭСЭШЭГҮЙГӨӨР ЭРДЭМ ШУДАЛНА

Шэнэ ном тухай нанамжа

Урдминн шара эрэхэн газартай ном хэдэн нара соо дахин-дахин уншагданхай хэбтэн. Хэмээн дахин иррад, уншаха бүхэндөө шэнэ бодол, шэнэ нанамжа гэндэһээ олоно хэбэртэйб.

Шэнэ ном тухай нанамжа

Урдминн шара эрэхэн газартай ном хэдэн нара соо дахин-дахин уншагданхай хэбтэн. Хэмээн дахин иррад, уншаха бүхэндөө шэнэ бодол, шэнэ нанамжа гэндэһээ олоно хэбэртэйб.

Хангалга ямар бэ?

ХҮТЭЛЭРИЛЭГШЭ, НАЙМААЛАГША

Загарай нууриной түбэй дэлгүүр дээрэ түхээрэгдэн «Хүдөө ажахын продуктууд» гэнэн магазин соонинтай зохиод. Иногай энэ иншээ дуратайгаар эрэнэ хэрэгтэй юмээс худалдажа абадаг байха юм.

Т. ВИХРЕВА

Хангалга ямар бэ?

ХҮТЭЛЭРИЛЭГШЭ, НАЙМААЛАГША

Загарай нууриной түбэй дэлгүүр дээрэ түхээрэгдэн «Хүдөө ажахын продуктууд» гэнэн магазин соонинтай зохиод. Иногай энэ иншээ дуратайгаар эрэнэ хэрэгтэй юмээс худалдажа абадаг байха юм.

Зүүн зүгэй эмшэлэлгэ

ДОЛЁБОРТОО ДОМТОЙ АРГАШАН

Эжымнай минни аба аргал, хүн болгоо юм даа. Энэ мин тэрэ бүгдэ намда бариа хон. Үгөөнэй 4 сатга, нарын шонэр хон гу даа? Би гүлээр залуу абаад даа. Илнэр, комсомол! Би гүсүн эзэл болоот.

Хангалга ямар бэ?

ХҮТЭЛЭРИЛЭГШЭ, НАЙМААЛАГША

Загарай нууриной түбэй дэлгүүр дээрэ түхээрэгдэн «Хүдөө ажахын продуктууд» гэнэн магазин соонинтай зохиод. Иногай энэ иншээ дуратайгаар эрэнэ хэрэгтэй юмээс худалдажа абадаг байха юм.

Хангалга ямар бэ?

ХҮТЭЛЭРИЛЭГШЭ, НАЙМААЛАГША

Загарай нууриной түбэй дэлгүүр дээрэ түхээрэгдэн «Хүдөө ажахын продуктууд» гэнэн магазин соонинтай зохиод. Иногай энэ иншээ дуратайгаар эрэнэ хэрэгтэй юмээс худалдажа абадаг байха юм.

